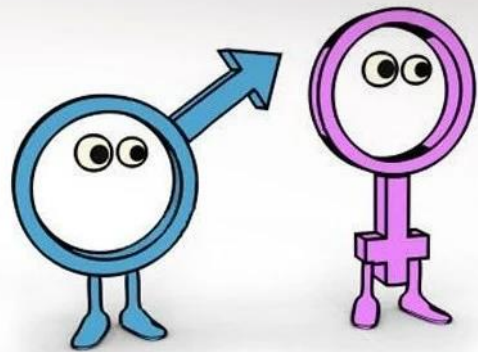

Φύλο, Διαφορετικότητα και Στερεότυπα

Γεράσιμος Μακρής, Διδάκτωρ Ιατρικής ΕΚΠΑ,
Ειδ/όμενος Ψυχιατρικής Παιδιού & Εφήβου,
Τμήμα Ψυχιατρικής Εφήβων & Νέων, ΓΝΑ «Γ. Γεννηματάς»

Ξεκινώντας...

Τι
σημαίνει
φύλο;

Τι
σημαίνει
γένος;

Ορίζοντας το βιολογικό φύλο: Είναι αγόρι ή κορίτσι; (1)

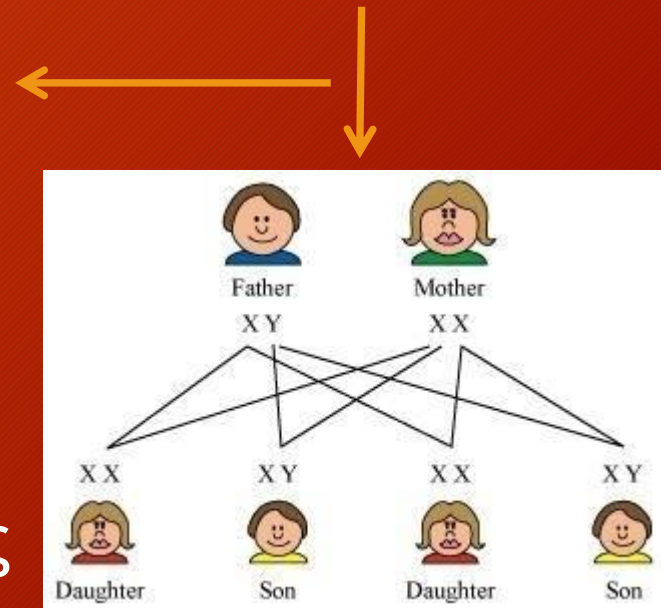
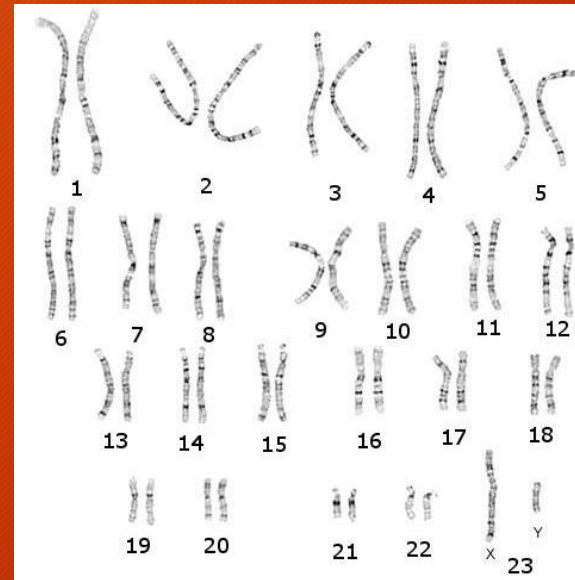

- Το βιολογικό φύλο αναφέρεται σε ένα άτομο με βάση την ανατομία-βιολογία

- Γενετικό υλικό
- Γεννητικό σύστημα
- Ορμόνες (π.χ. τεστοστερόνη)

- Το βιολογικό φύλο είναι δυαδικό (αρσενικό ή θηλυκό)

- Παντού στην φύση!
- Εκτός αν υπάρχει κάποιο ιατρικό πρόβλημα συνήθως γενετικό

Ορμόνες

- Χημικές ουσίες που παράγονται στο σώμα
- Καθεμία επηρεάζει διαφορετικά μέρη του σώματος
- Συνεχώς το σώμα στέλνει ορμονικά μηνύματα έτσι όλα λειτουργούν σωστά
- Οι ορμόνες ελέγχουν:
  - Την ανάπτυξη
  - Την ενεργητικότητα/κούραση
  - Τον ύπνο
  - Την όρεξη για φαγητό
  - Την θερμοκρασία
  - Τον ιδρώτα
  - Την καρδιά (π.χ. χτυπάει πιο γρήγορα όταν θυμώνουμε)
  - Το γεννητικό σύστημα (Αγόρια= τεστοστερόνη, Κορίτσια= Οιστρογόνα)

Ορίζοντας το βιολογικό φύλο: Είναι αγόρι ή κορίτσι; (2)

- Δευτερογενή χαρακτηριστικά του φύλου
- Εικόνα ενημερωτική για τους άλλους
- Διαφορές σε ορμονικό επίπεδο
  - Τριχοφυΐα
  - Κατανομή λίπους στο σώμα
  - Μυϊκή μάζα
  - Δομή του σώματος (π.χ. μεγαλύτερο πλάτος στους ώμους)

Εφηβεία

- Έναρξη: 11 ετών περίπου
- Το σώμα αρχίζει να αλλάζει
- Στα αγόρια γίνεται αντρικό και στα κορίτσια γυναικείο
- Στα αγόρια η φωνή γίνεται πιο βαριά, βγάζουν τρίχες στο πρόσωπο, στήθος, μασχάλες, γεννητικά όργανα
- Στα κορίτσια το στήθος μεγαλώνει, ξεκινάει η περίοδος

Ορίζοντας το Γένος

- Γένος: Οι τρόποι με τους οποίους ο πολιτισμός και η κοινωνία καθορίζουν τι είναι αρσενικό και τι είναι θηλυκό
  - Είναι κορίτσι = ροζ
  - Είναι αγόρι = μπλε
- Τα στερεότυπα και η ανισότητα αφορούν το γένος

Πώς φαίνεσαι;

Έκφραση του γένους: Η εμφάνιση ενός ατόμου
(επιλογές ρούχων, κοσμήματα, στυλ μαλλιών,
ταυτότητα φύλου)

Ρόλοι με Βάση το γένος

- Είναι ένα σύνολο προσδοκιών συμπεριφοράς με βάση το γένος
- Το βιολογικό φύλο θα είναι ο δείκτης με τον οποίο ο πολιτισμός και η κοινωνία θα καθορίσουν τους ρόλους του κάθε γένους
  - Π.χ. η οικογένεια ενός κοριτσιού θα το ενθαρρύνει να παίξει με κούκλες, να μιλάει ευγενικά και να φοράει όμορφα φουστάνια και ροζ πυζάμες

Στερεότυπα (1)

- Οτιδήποτε θεωρούμε φυσιολογικό ή τυπικό γενικεύοντας, συχνά αυθαίρετα
- Συνήθως μεγαλώνουμε άθελά μας με στερεότυπα
  - π.χ., τα αγόρια παίζουν με φορτηγά ενώ τα κορίτσια με κούκλες
- *Υπάρχει βέβαια και αυτό που προτιμάς!*

ΠΟΖΕΨ.

Μην παίζεις ποδόσφαιρο
είσαι κορίτσι κάτσε να
παίζεις με τις κούκλες
σου.

Μην κλεις ρε είσαι άντρας
η δεν είσαι. Οι άντρες δεν
κλαίνε.

Όταν μεγαλώσεις πρέπει
να είσαι νοικοκυρά.

Στερεότυπα (2)

- Είναι κάποιο φύλο ανώτερο;
- Υπάρχουν παιχνίδια που είναι ΜΟΝΟ για αγόρια ή ΜΟΝΟ για κορίτσια;
- Υπάρχουν επαγγέλματα που είναι ΜΟΝΟ για αγόρια ή ΜΟΝΟ για κορίτσια;

Στερεότυπα (3)

- Βασίζονται σε προκατασκευασμένες ιδέες και κρίσεις.
- Απλοποιούν και παραμορφώνουν την πραγματικότητα.
- Γενικεύουν ή μεγεθύνουν γνωρίσματα καταστάσεων και ατόμων.
- Δεν λαμβάνουν υπόψη τους μια επιστημονική αιτιολόγηση.
- Επικρατούν με τρόπο μηχανικό, χωρίς λογική.
- Εξυπηρετούν συμφέροντα ομάδων.

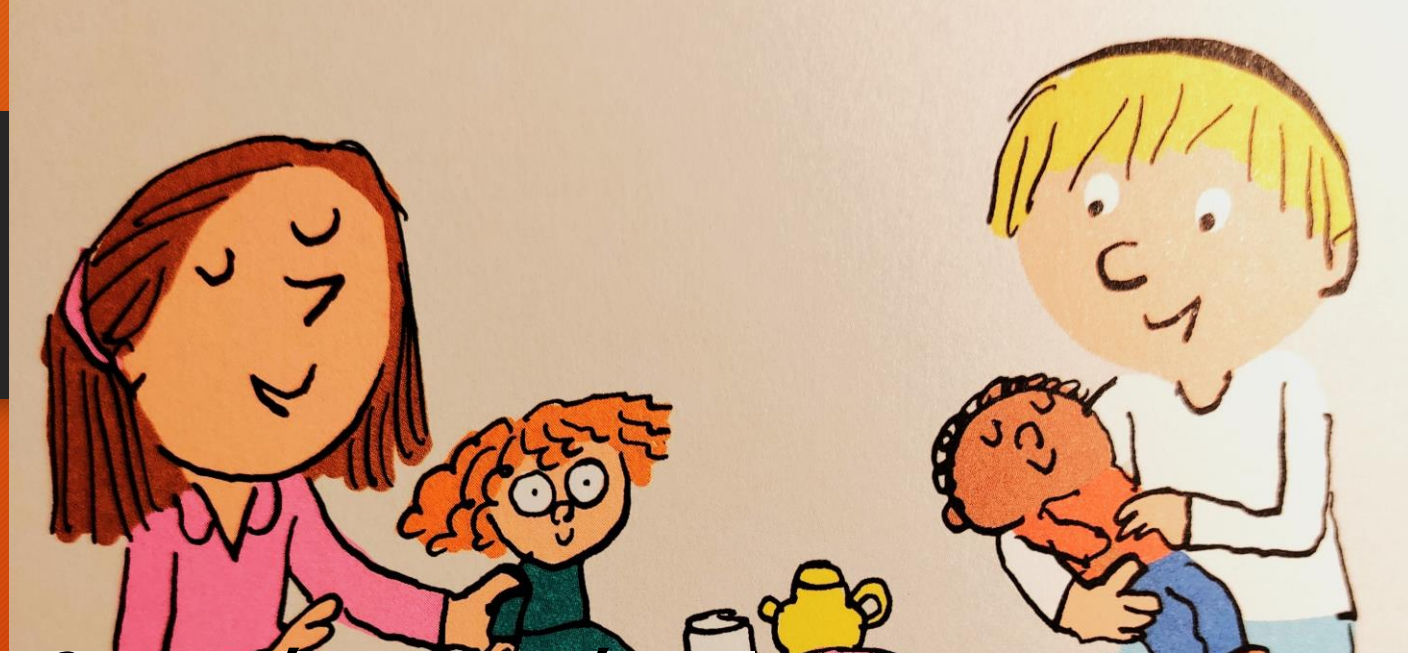

Στερεότυπα (4)

- Οδηγούν σε λανθασμένη κρίση
- Εμποδίζουν την έρευνα της αλήθειας.
- Απομακρύνουν από την πραγματικότητα.
- Διαιωνίζουν τον διαχωρισμό των ανθρώπων και τις διακρίσεις
- Εξευτελίζουν την αξιοπρέπεια του ανθρώπου
- Διαταράσσουν την αρμονική κοινωνική συμβίωση
- Οδηγούν στην ΒΙΑ

Τι σημαίνει φυσιολογικό για εσάς;

Άλλο είναι το στερεότυπο και άλλο είναι το φυσικό!

- Για παράδειγμα ένα βιολογικά αγόρι δεν μπορεί θηλάσει ένα μωρό
- Ένα βιολογικά κορίτσι δύσκολα θα κάνει φαλάκρα
- Επίσης, υπάρχουν ασθένειες που είναι συχνότερες σε κάποιο φύλο
  - Αγόρια: ευαίσθητη καρδιά
  - Κορίτσια: ευαίσθητα κόκκαλα

Ταυτότητα Γένους

- Ο τρόπος με τον οποίο κάποιος βιώνει το βιολογικό του φύλο
- Είναι ζήτημα προσωπικό

Δεν υπάρχει κάποιος ειδικός τρόπος για να νιώθει κανείς αγόρι ή κορίτσι

Τι να κάνουμε;

- Τα αρνητικά πράγματα που λένε άλλοι και οι διακρίσεις με βάση ένα χαρακτηριστικό μας πάντα μας πληγώνουν.
- Όταν γνωρίζετε πόσο σπουδαίοι είστε, επηρεάζεστε λιγότερο.
- Όλοι ανεξάρτητα από την ηλικία οφείλουν να μας φέρονται με σεβασμό.
- Μιλήστε για όσα σας ενοχλούν στην οικογένειά σας και στους δασκάλους
- Δείξτε στον άλλο ότι αυτό που κάνει είναι απολύτως απαράδεκτο. Καμιά φορά αρκεί!
- Ζητήστε σεβασμό.
- Ζητήστε βοήθεια.

